ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 30.7.2019
COM(2019) 358 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ετήσια έκθεση για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση για το έτος 2017

Πίνακας περιεχομένων

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ 2
2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ 3
3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ 4
4. Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ 5
4.1 Εγκαταστάσεις και παραγωγή 5
4.2 Υπεράκτιες επιθεωρήσεις, έρευνες, μέτρα επιβολής και κανονιστικό πλαίσιο 8
5. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 10
6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 13

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση είναι η δεύτερη έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Η πρώτη έκθεση κάλυπτε την ασφάλεια το 2016 και δημοσιεύτηκε τον Αύγουστο του 2018.

Τη νομική βάση για την παρούσα έκθεση αποτελεί η οδηγία 2013/30/ΕΕ[1] του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου και την τροποποίηση της οδηγίας 2004/35/ΕΚ («οδηγία για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών»). Η νομοθεσία αυτή αποβλέπει στην επίτευξη υψηλού βαθμού ασφάλειας των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου, προς όφελος: των εργαζομένων, του περιβάλλοντος, των υπεράκτιων πλατφορμών και εξοπλισμού, και οικονομικών δραστηριοτήτων, όπως η αλιεία και ο τουρισμός. Οι διατάξεις της οδηγίας, όπως εφαρμόζονται από τα κράτη μέλη, θα συμβάλουν: i) στην πρόληψη σοβαρών ατυχημάτων, ii) στη μείωση του αριθμού των περιστατικών, και iii) στη διασφάλιση αποτελεσματικής παρακολούθησης ατυχημάτων και περιστατικών και στον μετριασμό των συνεπειών τους.

Όπως και η έκθεση για το 2016, σκοπός της παρούσας ετήσιας έκθεσης είναι: i) να παράσχει στοιχεία σχετικά με τον αριθμό και το είδος των εγκαταστάσεων στην ΕΕ, και ii) να παράσχει ενημέρωση σχετικά με τα περιστατικά —και τις επιδόσεις ασφάλειας— των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου. Τα επόμενα έτη, όταν θα υπάρχουν περισσότερες εκθέσεις διαθέσιμες, οι επιδόσεις ασφάλειας των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου των κρατών μελών θα είναι καταγεγραμμένες στη σειρά των ετήσιων εκθέσεων.

Η παρούσα έκθεση βασίζεται σε ετήσιες εκθέσεις και στοιχεία που κοινοποιούν τα κράτη μέλη σύμφωνα με την οδηγία για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών. Η Επιτροπή έχει λάβει στοιχεία από τη Βουλγαρία, την Κροατία, την Κύπρο, τη Δανία, τη Γερμανία, την Ελλάδα, την Ιρλανδία, την Ιταλία, τις Κάτω Χώρες, την Πολωνία, τη Ρουμανία, την Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Η πλειονότητα των εγκαταστάσεων βρίσκονται στη Βόρεια Θάλασσα και στον Ατλαντικό Ωκεανό (378 εγκαταστάσεις), ενώ 166 εγκαταστάσεις βρίσκονται στη Μεσόγειο Θάλασσα, 8 στη Μαύρη Θάλασσα και 2 στη Βαλτική Θάλασσα.

Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών επιθεωρούσαν τακτικά τις υπεράκτιες εγκαταστάσεις που υπάγονται στη δικαιοδοσία τους το 2017. Κατά τη διάρκεια της περιόδου υποβολής εκθέσεων, τρία κράτη μέλη (το Ηνωμένο Βασίλειο, η Δανία και οι Κάτω Χώρες) πραγματοποίησαν έρευνες μετά από περιστατικά. Το Ηνωμένο Βασίλειο πραγματοποίησε 16 έρευνες για ανησυχίες που σχετίζονται με την ασφάλεια και το περιβάλλον, και 2 έρευνες για σοβαρά ατυχήματα. Μία εκ των ερευνών του ΗΒ για σοβαρά ατυχήματα βρισκόταν σε εξέλιξη κατά τη διάρκεια της υποβολής εκθέσεων. Η Δανία και οι Κάτω Χώρες πραγματοποίησαν από 1 έρευνα για σοβαρό ατύχημα.

[1] ΕΕ L 178 της 28ης Ιουνίου 2013, σ. 66.

Τα στοιχεία που προσκόμισαν τα κράτη μέλη, και ειδικότερα ο αριθμός και η σοβαρότητα των ατυχημάτων που έχουν αναφερθεί σε σχέση με τον αριθμό των εγκαταστάσεων, καταδεικνύουν ότι η ευρωπαϊκή υπεράκτια βιομηχανία πετρελαίου και φυσικού αερίου χαρακτηρίστηκε από καλές επιδόσεις ασφάλειας το 2017.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 25 της οδηγίας για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών, η Επιτροπή οφείλει να δημοσιεύει ετήσια έκθεση σχετικά με τις επιπτώσεις στην ασφάλεια και το περιβάλλον που έχουν οι υπεράκτιες εργασίες πετρελαίου και φυσικού αερίου, με βάση τις πληροφορίες που παρέχουν με τις εκθέσεις τους τα κράτη μέλη. Τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλλουν στην Επιτροπή, έως την 1η Ιουνίου κάθε χρόνο, ετήσια έκθεση με τις πληροφορίες που καθορίζονται στο παράρτημα IX (σημείο 3) της οδηγίας για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών.

Οι ετήσιες εκθέσεις που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη δυνάμει του άρθρου 25 πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) τον αριθμό, την παλαιότητα και τη θέση των εγκαταστάσεων,
β) τον αριθμό και το είδος των επιθεωρήσεων και διερευνήσεων που διενεργήθηκαν, καθώς και ενδεχόμενα μέτρα επιβολής ή καταδίκες,
γ) στοιχεία για περιστατικά σύμφωνα με το κοινό σύστημα αναφορών που προβλέπεται στο άρθρο 23,
δ) κάθε σημαντική αλλαγή του ρυθμιστικού πλαισίου για τις υπεράκτιες εργασίες,
ε) την επίδοση των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου.

Η προθεσμία εντός της οποίας τα κράτη μέλη υποχρεούνται να δημοσιεύσουν τις ζητηθείσες πληροφορίες είναι η 1η Ιουνίου του έτους που έπεται της περιόδου υποβολής εκθέσεων (δηλ. η 1η Ιουνίου 2018 για το έτος 2017).

Τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλλουν εκθέσεις με κοινό μορφότυπο, που προβλέπεται στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1112/2014 της Επιτροπής, της 13ης Οκτωβρίου 2014. Με τον εκτελεστικό κανονισμό καθορίζεται κοινός μορφότυπος ανταλλαγής πληροφοριών για δείκτες μεγάλων κινδύνων από τους φορείς εκμετάλλευσης και τους ιδιοκτήτες υπεράκτιων εγκαταστάσεων πετρελαίου και φυσικού αερίου. Επίσης, καθορίζεται κοινός μορφότυπος δημοσίευσης πληροφοριών για δείκτες μεγάλων κινδύνων από τα κράτη μέλη[2]. Έγγραφο καθοδήγησης της Επιτροπής[3] με ημερομηνία 25 Νοεμβρίου 2015 παρέχει περαιτέρω ειδικές πληροφορίες για τον εκτελεστικό κανονισμό και εξηγεί τον τρόπο χρήσης του μορφοτύπου αναφοράς.

[2] ΕΕ L 302 της 22ας Οκτωβρίου 2014, σ. 2.
[3] https://euoag.jrc.ec.europa.eu/files/attachments/2015_11_25_implementing_regulation_guidance_document_final.pdf.

3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Σύμφωνα με το παράρτημα IX (σημείο 3) της οδηγίας για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να υποβάλλουν σαφώς καθορισμένα στοιχεία για περιστατικά που σημειώνονται στον τομέα των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου, χρησιμοποιώντας τα πρότυπα που παρέχονται στον εκτελεστικό κανονισμό 1112/2014. Τα στοιχεία που υποβάλλονται πρέπει να περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τις υπεράκτιες εγκαταστάσεις πετρελαίου και φυσικού αερίου στην ΕΕ, όπως ο αριθμός, το είδος, η τοποθεσία και η ηλικία. Επιπλέον, οι εκθέσεις των κρατών μελών πρέπει να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό: i) των υπεράκτιων επιθεωρήσεων, των ερευνών και των μέτρων επιβολής που λαμβάνονται, ii) των περιστατικών ανά κατηγορία, και iii) των τραυματισμών.

Εκτός από τα στοιχεία για μεμονωμένα κράτη μέλη, η Επιτροπή αξιολόγησε τις επιδόσεις ασφάλειας των υπεράκτιων περιοχών. Η Επιτροπή διενήργησε την ίδια αξιολόγηση για την έκθεση του 2016. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θεωρεί ότι: i) η Γερμανία, η Δανία, η Γαλλία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ιρλανδία και οι Κάτω Χώρες ανήκουν στην περιοχή «Βόρειας Θάλασσας και Ατλαντικού»· ii) η Ισπανία, η Ελλάδα, η Κροατία, η Κύπρος, η Ιταλία και η Μάλτα ανήκουν στη «μεσογειακή» περιοχή· iii) η Βουλγαρία και η Ρουμανία ανήκουν στην περιοχή της «Μαύρης Θάλασσας»· και iv) η Λετονία και η Πολωνία ανήκουν στην περιοχή της «Βαλτικής Θάλασσας».

Για την ετήσια έκθεση του 2017 για την ασφάλεια, η Επιτροπή χρησιμοποίησε πληροφορίες που προσκομίστηκαν από τη Βουλγαρία, την Κροατία, την Κύπρο, την Ελλάδα, τις Κάτω Χώρες, τη Δανία, τη Γερμανία, την Ιρλανδία, την Ιταλία, την Πολωνία, τη Ρουμανία, την Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Τα υπόλοιπα κράτη μέλη δεν δραστηριοποιήθηκαν στον τομέα των υπεράκτιων κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου ή δεν υπέβαλαν πληροφορίες σχετικές με την παρούσα έκθεση.

Με εξαίρεση το Ηνωμένο Βασίλειο, όλα τα κράτη μέλη με υπεράκτιες εργασίες πετρελαίου και φυσικού αερίου παρείχαν πλήρη στοιχεία για όλες τις εγκαταστάσεις τους. Το Ηνωμένο Βασίλειο περιόρισε τμήματα της έκθεσής του στις εγκαταστάσεις που αποτελούσαν αντικείμενο κανονιστικής αναθεώρησης των εγγράφων εκτίμησης κινδύνου (άρθρο 42 παράγραφος 2 της οδηγίας για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών). Αυτό σημαίνει ότι οι πληροφορίες που παρείχε το Ηνωμένο Βασίλειο σχετικά με έρευνες, μέτρα επιβολής, στοιχεία για περιστατικά, και τις επιδόσεις ασφάλειας των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου περιορίζεται σε 139 εγκαταστάσεις (από σύνολο 188 εγκαταστάσεων που υπήρχαν στην υφαλοκρηπίδα του Ηνωμένου Βασιλείου το 2017).

4. Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

4.1 Εγκαταστάσεις και παραγωγή

Η συντριπτική πλειονότητα των υπεράκτιων εγκαταστάσεων[4] στα ύδατα της ΕΕ βρίσκονται στη Βόρεια Θάλασσα, ειδικότερα στην αποκλειστική οικονομική ζώνη του Ηνωμένου Βασιλείου και των Κάτω Χωρών (περίπου 34 % και 28 % των υπεράκτιων εγκαταστάσεων στα ύδατα της ΕΕ, αντιστοίχως). Στη Μεσόγειο, το πιο δραστήριο κράτος μέλος είναι η Ιταλία (25 % του συνόλου των εγκαταστάσεων στα ύδατα της ΕΕ) ακολουθούμενη από την Κροατία. Στην περιοχή της Μαύρης Θάλασσας, η Ρουμανία έχει εγκαταστημένη υπεράκτια βιομηχανία πετρελαίου και φυσικού αερίου, ενώ η Βουλγαρία έχει αρχίσει δραστηριότητες εξερεύνησης για υπεράκτια κοιτάσματα υδρογονανθράκων, αλλά η παραγωγή είναι ιδιαίτερα περιορισμένη. Σύμφωνα με τις εκθέσεις που υπέβαλαν τα κράτη μέλη για τη Βαλτική Θάλασσα, μόνο η Πολωνία διαθέτει υπεράκτιες εγκαταστάσεις στην περιοχή αυτή (βλέπε πίνακα 1). Συνολικά, αναφέρθηκαν 554 παραγωγικές και μη παραγωγικές εγκαταστάσεις στα ύδατα της ΕΕ το 2017, αριθμός που υποδεικνύει μείωση κατά 5 % περίπου (32 εγκαταστάσεις λιγότερες) σε σύγκριση με το 2016.

Πίνακας 1: Σταθερές εγκαταστάσεις: «Είδος εγκατάστασης», ανά περιοχή και κράτος μέλος

Περιοχή/Χώρα		**Είδος εγκατάστασης**					**Συνολική μεταβολή από το 2016**
		FMI	**NUI**	**FNP**	**FPI**	**Σύνολο**	
Βαλτική Θάλασσα		1	1	0	0	**2**	**0**
	Πολωνία	1	1	0	0	**2**	**0**
Μαύρη Θάλασσα		7	1	0	0	**8**	**-1**
	Βουλγαρία	0	1	0	0	**1**	**0**
	Ρουμανία	7	0	0	0	**7**	**-1**
Μεσόγειος		16	147	0	3	**166**	**+1**
	Ελλάδα	1	1	0	0	**2**	**0**
	Ιταλία	12	126	0	3	**141**	**+1**
	Ισπανία	1	2	0	0	**3**	**0**
	Κροατία	2	18	0	0	**20**	**0**
Βόρεια Θάλασσα & Ατλαντικός		**143**	**212**	**1**	**22**	**378**	**-32**
	Ηνωμένο	80	86	1	21	**188**	**-37**

[4] Οι κινητές υπεράκτιες μονάδες ανόρυξης γεωτρήσεων (MODU) δεν περιλαμβάνονται στην ανάλυση του τμήματος 4.1.

	Βασίλειο						
	Ιρλανδία	0	1	0	1	**2**	**0**
	Δανία	10	20	0	0	**30**	**+1**
	Κάτω Χώρες	51	105	0	0	**156**	**+4**
	Γερμανία	2	0	0	0	**2**	**0**
Σύνολα		**167**	**361**	**1**	**25**	**554**	**-32**

(*) FMI — Σταθερή επανδρωμένη εγκατάσταση· FNP — Σταθερή μη παραγωγική εγκατάσταση· FPI — Πλωτή παραγωγική εγκατάσταση· NUI — (Υπό κανονικές συνθήκες) μη επανδρωμένη εγκατάσταση

Το 2017, αναφέρθηκαν 6 εγκαταστάσεις υπό παροπλισμό στα ύδατα της ΕΕ: 5 στο Ηνωμένο Βασίλειο και 1 στην Ιταλία. Το ίδιο έτος, αναφέρθηκε η θέση σε λειτουργία 2 νέων σταθερών εγκαταστάσεων: 1 στο Ηνωμένο Βασίλειο και 1 στις Κάτω Χώρες. Η μετακίνηση πλωτών παραγωγικών εγκαταστάσεων είχε ως αποτέλεσμα την αναφορά 1 επιπλέον εγκατάστασης. Οι αλλαγές στις μεθόδους ορισμένων κρατών μελών συνέβαλαν επίσης στη μεταβολή του αριθμού των εγκαταστάσεων που αναφέρθηκαν σε σχέση με το 2016.

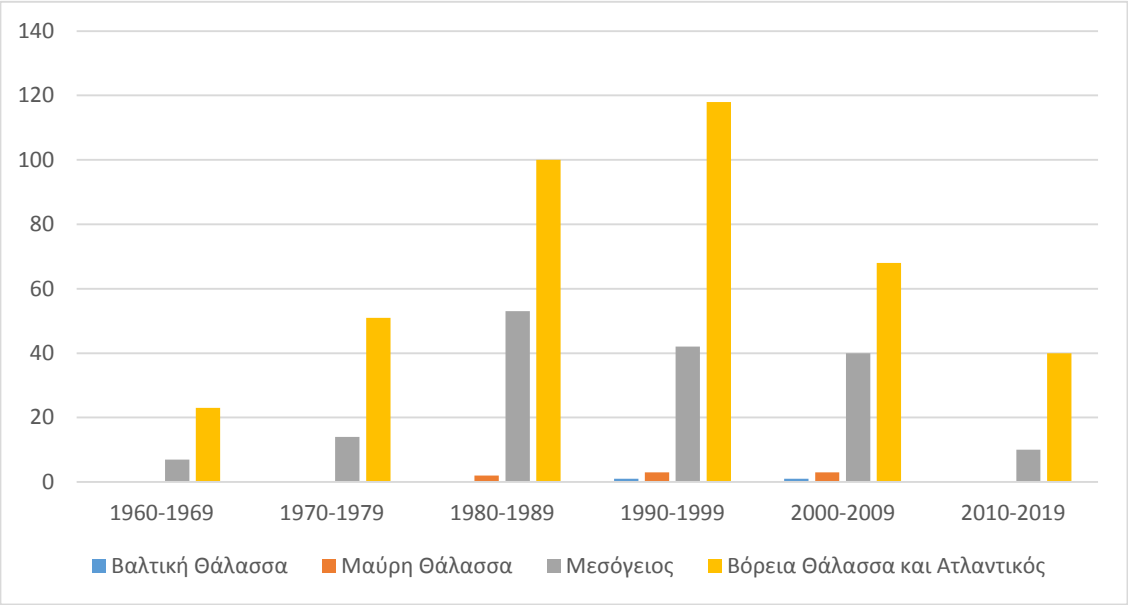
Άνω του ήμισυ των υπεράκτιων εγκαταστάσεων στα ύδατα της ΕΕ τέθηκαν σε λειτουργία μεταξύ 1980 και 2000. Από το 2010, η ανάπτυξη νέων εγκαταστάσεων παραγωγής έχει μειωθεί σημαντικά στη Βόρεια Θάλασσα και στην περιοχή του Ατλαντικού και στη Μεσόγειο Θάλασσα (πίνακας 2 και διάγραμμα 1).

Πίνακας 2: Αριθμός εγκαταστάσεων στα ύδατα της ΕΕ, ανά δεκαετία έναρξης εκμετάλλευσης και ανά περιοχή(*)

Δεκαετία έναρξης εκμετάλλευσης	ΠΕΡΙΟΧΗ				
	Βαλτική Θάλασσα	**Μαύρη Θάλασσα**	**Μεσόγειος**	**Βόρεια Θάλασσα & Ατλαντικός**	**Σύνολο**
Μη διαθέσιμα στοιχεία				6	**6**
1960-1969	0	0	7	21	**28**
1970-1979	0	0	14	40	**54**
1980-1989	0	2	53	82	**137**
1990-1999	1	3	42	118	**164**
2000-2009	1	3	40	69	**113**
2010-2019	0	0	10	42	**52**
Σύνολο	**2**	**8**	**166**	**378**	**554**

(*) Σε σύγκριση με τα στοιχεία που είχαν αναφερθεί το 2016, τα κράτη μέλη παρείχαν, στις εκθέσεις τους για

το 2017, πληρέστερα στοιχεία σχετικά με το έτος έναρξης εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων. Ως εκ τούτου, διαπιστώνονται ορισμένες διαφορές ανάμεσα στα αντίστοιχα στοιχεία των δύο ετών υποβολής εκθέσεων.

Διάγραμμα 1: Νέες σταθερές εγκαταστάσεις ανά δεκαετία και περιοχή

Το μεγαλύτερο μέρος (περίπου 94 %) της εγχώριας παραγωγής πετρελαίου και φυσικού αερίου πραγματοποιείται στην περιοχή της Βόρειας Θάλασσας και του Ατλαντικού (πίνακας 3). Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει με μεγάλη διαφορά τη μεγαλύτερη συμβολή, ακολουθούμενο από τις Κάτω Χώρες και τη Δανία. Η Ιταλία και η Κροατία είναι ενεργοί παραγωγοί στη Μεσόγειο Θάλασσα, ενώ μόνο η Ρουμανία έχει επί του παρόντος σημαντική παραγωγή πετρελαίου και φυσικού αερίου στη Μαύρη Θάλασσα.

Πίνακας 3: Υπεράκτια παραγωγή πετρελαίου και φυσικού αερίου στην ΕΕ σε χιλιάδες τόνους ισοδύναμου πετρελαίου (χΤΙΠ)

Περιοχή/Χώρα		**Συνολική παραγωγή το 2017 σε χΤΙΠ**	**% επί του συνόλου της ΕΕ**	**Μεταβολή από το 2016 σε χΤΙΠ**	**Μεταβολή από το 2016 σε %**
Βαλτική Θάλασσα		**229,92**	**0,20 %**	**107,01**	**46,5**
	Πολωνία	229,92	0,20 %	107,01	46,5
Μαύρη Θάλασσα		**1 509,27**	**1,34 %**	**-49,62**	**-3,3**
	Βουλγαρία	44,08	0,04 %	-17,7	-40,2
	Ρουμανία	1 465,19	1,30 %	-31,92	-2,2

Μεσόγειος		**4 692,36**	**4,15 %**	**-770,04**	**-16,4**
	Κροατία	691,20	0,61 %	-176,69	-25,6
	Ελλάδα	146,16	0,13 %	-34,35	-23,5
	Ιταλία	3 731,00	3,30 %	-486	-13,0
	Ισπανία	124,00	0,11 %	-73	-58,9
Βόρεια Θάλασσα & Ατλαντικός		**106 620,27**	**94,31 %**	**-2 312,18**	**-2,2**
	Δανία	11 393,00	10,08 %	52	0,5
	Γερμανία	1 070,00	0,95 %	31,91	3,0
	Ιρλανδία	227,40	0,20 %	96,52	42,4
	Κάτω Χώρες	12 986,00	11,49 %	-867	-6,7
	Ηνωμένο Βασίλειο	80 943,88	71,60 %	-1 625,6	-2,0
Σύνολο		**113 051,83**	**100,00 %**	**-3 024,82**	**-2,7**

4.2 Υπεράκτιες επιθεωρήσεις, έρευνες, μέτρα επιβολής και κανονιστικό πλαίσιο[5]

Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών επιθεώρησαν τακτικά τις υπεράκτιες εγκαταστάσεις που υπάγονται στη δικαιοδοσία τους. Στον πίνακα 4 εμφανίζεται ο αριθμός των παράκτιων επιθεωρήσεων που διενεργήθηκαν κατά το έτος υποβολής εκθέσεων. Ο αριθμός των επιθεωρήσεων αυξάνει συνήθως ανάλογα με τον αριθμό των εγκαταστάσεων. Οι αρμόδιες αρχές της Ιταλίας και της Γερμανίας πραγματοποίησαν σχετικά μεγάλο αριθμό επιθεωρήσεων ως προς τον αριθμό των εγκαταστάσεων σε σύγκριση με άλλα κράτη μέλη.

Τα στοιχεία που παραλήφθησαν σχετικά με τις επιθεωρήσεις είναι παρόμοια με εκείνα που αναφέρθηκαν το 2016. Συνολικά, λιγότερες επιθεωρήσεις πραγματοποιήθηκαν το 2017 (630) σε σύγκριση με το 2016 (735). Ωστόσο, καταβλήθηκαν περισσότερες προσπάθειες από άποψη ανθρωποημερών (2 083 ανθρωποημέρες το 2017 σε σύγκριση με 1 913 ανθρωποημέρες το 2016). Ο πίνακας 4 περιλαμβάνει δύο επιπρόσθετες στήλες, στις οποίες αναγράφονται οι λόγοι των ανθρωποημερών ανά εγκατάσταση που επιθεωρήθηκε, καθώς και τα ποσοστά των εγκαταστάσεων που επιθεωρήθηκαν επί του συνολικού αριθμού εγκαταστάσεων για κάθε κράτος μέλος. Όπως και το 2016, η Ρουμανία δεν ανέφερε τη διενέργεια επιθεωρήσεων το 2017.

[5] ΕΕ L 178 της 28 Ιουνίου 2013, σ. 78.

Άρθρο 8 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών σχετικά με τις ρυθμιστικές λειτουργίες της αρμόδιας αρχής: επίβλεψη της συμμόρφωσης των φορέων εκμετάλλευσης και των ιδιοκτητών με την παρούσα οδηγία, συμπεριλαμβανομένων των επιθεωρήσεων, των ερευνών και των μέτρων επιβολής.

Πίνακας 4: Αριθμός υπεράκτιων επιθεωρήσεων ανά περιοχή και ανά κράτος μέλος το 2017(*)(**)

Περιοχή/Χώρα		**Επιθεωρήσεις**	**Ανθρωποημέρες που διατέθηκαν για την εγκατάσταση (δεν συμπεριλαμβάνεται ο χρόνος ταξιδιού)**	**Αριθμός εγκαταστάσεων που επιθεωρήθηκαν**	**Ανθρωποημέρες ανά εγκατάσταση που επιθεωρήθηκε**	**Εγκαταστάσεις που επιθεωρήθηκαν ως ποσοστό του συνολικού αριθμού εγκαταστάσεων**
Βαλτική Θάλασσα		**2**	**7**	**2**	**3,50**	**67 %**
	Πολωνία	2	7	2	3,50	67 %
Μαύρη Θάλασσα		**1**	**0**	**1**	**0,00**	**11 %**
	Βουλγαρία	1	0	1	0,00	100 %
	Ρουμανία	0	0	0	0,00	0
Μεσόγειος		**304**	**378**	**96**	**3,94**	**56 %**
	Κροατία	12	2	6	0,33	30 %
	Κύπρος	2	9	1	9,00	50 %
	Ελλάδα	0	0	0	-	-
	Ιταλία	289	366	88	4,16	61 %
	Ισπανία	1	1	1	1,00	33 %
Βόρεια Θάλασσα & Ατλαντικός		**323**	**1 698**	**225**	**7,55**	**56 %**
	Δανία	18	62	15	4,13	41 %
	Γερμανία	10	10	2	5,00	100 %
	Ιρλανδία	3	32	2	16,00	67 %
	Κάτω Χώρες	60	41	49	0,84	30 %
	Ηνωμένο Βασίλειο	232	1 553	157	9,89	80 %
Σύνολο		**630**	**2 083**	**324**	**6,43**	**56 %**

(*) Οι κανονικοποιημένες τιμές λαμβάνουν υπόψη τον συνολικό αριθμό των εγκαταστάσεων (σταθερών και κινητών) που λειτουργούν εντός μιας δικαιοδοσίας. Στα αριθμητικά στοιχεία Περιοχή/Σύνολο περιλαμβάνονται τέσσερις κινητές εγκαταστάσεις που διαπιστώθηκε ότι λειτουργούν σε περισσότερες από μία δικαιοδοσίες (περιοχή της Βόρειας Θάλασσας) το 2017.

(**) Ο πίνακας περιλαμβάνει πληροφορίες από κράτη μέλη στη δικαιοδοσία των οποίων υπήρχε τουλάχιστον μία υπεράκτια εγκατάσταση το 2017.

Το άρθρο 18 της οδηγίας για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών αναγνωρίζει ορισμένα δικαιώματα και εξουσίες στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών όσον αφορά εργασίες και εγκαταστάσεις εντός της δικαιοδοσία τους. Στα εν λόγω δικαιώματα και στις εν λόγω εξουσίες συγκαταλέγεται το δικαίωμα των αρμόδιων αρχών να απαγορεύσουν τη λειτουργία και το δικαίωμα να αιτηθούν τη λήψη μέτρων συμμόρφωσης με τις γενικές αρχές της διαχείρισης κινδύνων για την πρόληψη ατυχημάτων και την εγγύηση της ασφαλούς λειτουργίας. Τα κράτη μέλη στην περιοχή «Βόρεια Θάλασσα και Ατλαντικός» έλαβαν οκτώ τέτοια μέτρα επιβολής κατά το έτος υποβολής εκθέσεων 2017.

Τρία κράτη μέλη διενέργησαν έρευνες κατά την περίοδο υποβολής εκθέσεων: το Ηνωμένο Βασίλειο, η Δανία και οι Κάτω Χώρες. Το Ηνωμένο Βασίλειο πραγματοποίησε 16 έρευνες για ανησυχίες που σχετίζονται με την ασφάλεια και το περιβάλλον, και 2 έρευνες για σοβαρά ατυχήματα. Μία εκ των ερευνών του ΗΒ για σοβαρά ατυχήματα βρισκόταν σε εξέλιξη κατά τη διάρκεια της υποβολής εκθέσεων. Η Δανία διενήργησε 1 έρευνα για σοβαρό ατύχημα, όπως και οι Κάτω Χώρες. Ο συνολικός αριθμός ερευνών που αναλήφθηκαν το 2017 (20) είναι συγκρίσιμος με τον αριθμό ερευνών που αναλήφθηκαν το 2016 (23).

Το Ηνωμένο Βασίλειο έλαβε 45 μέτρα επιβολής το 2017, τα περισσότερα εκ των οποίων ήταν οδηγίες βελτίωσης, για τις 139 εγκαταστάσεις που εξετάζονται σε αυτό το τμήμα της έκθεσης (επί συνόλου 188 εγκαταστάσεων). Οι Κάτω Χώρες έλαβαν 2 μέτρα επιβολής (διοικητικά πρόστιμα). Συνεπώς, ο συνολικός αριθμός των μέτρων επιβολής που ελήφθησαν το 2017 (47) είναι σημαντικά μεγαλύτερος σε σύγκριση με το 2016 (10).

5. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Από τα κράτη μέλη που πραγματοποιούν υπεράκτιες εργασίες πετρελαίου και φυσικού αερίου, το Ηνωμένο Βασίλειο, οι Κάτω Χώρες, η Δανία, η Γερμανία και η Βουλγαρία ανέφεραν τα ακόλουθα περιστατικά (σύμφωνα με το παράρτημα IX της οδηγίας για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών).

- Στο Ηνωμένο Βασίλειο υπήρξαν 30 συμβάντα προς αναφορά το 2017, συμπεριλαμβανομένων 2 σοβαρών ατυχημάτων. Το ένα εξ αυτών εξακολουθούσε να βρίσκεται στο στάδιο της έρευνας κατά τη διάρκεια της υποβολής εκθέσεων και, ως εκ τούτου, η παρούσα ετήσια έκθεση δεν περιλαμβάνει λεπτομέρειες για τη συγκεκριμένη έρευνα. Τα κύρια αίτια του σοβαρού ατυχήματος για το οποίο η έρευνα είχε ολοκληρωθεί κατά την υποβολή εκθέσεων ήταν ανθρώπινο σφάλμα και λειτουργικά αίτια, σε συνδυασμό με ανεπαρκείς οδηγίες/διαδικασίες. Η έκθεση του Ηνωμένου Βασιλείου καλύπτει 139 εγκαταστάσεις (επί συνόλου 188).

- Στις Κάτω Χώρες υπήρξαν 13 συμβάντα προς αναφορά, συμπεριλαμβανομένου ενός σοβαρού ατυχήματος. Τα αίτια του σοβαρού ατυχήματος δεν αναφέρθηκαν, καθώς κατά τον χρόνο υποβολής των εκθέσεων η υπόθεση τελούσε υπό διερεύνηση.
- Στη Δανία υπήρξαν 14 συμβάνταπρος αναφορά, συμπεριλαμβανομένου ενός σοβαρού ατυχήματος. Τα αίτια του σοβαρού ατυχήματος δεν αναφέρθηκαν, καθώς κατά τον χρόνο υποβολής των εκθέσεων η υπόθεση τελούσε υπό διερεύνηση.
- Στη Βουλγαρία υπήρξε 1 συμβάν προς αναφορά και κανένα σοβαρό ατύχημα.
- Στη Γερμανία υπήρξε 1 συμβάν προς αναφορά και κανένα σοβαρό ατύχημα.

Στην καταμέτρηση των σοβαρών ατυχημάτων συμπεριλαμβάνονται περιστατικά που είναι πολύ πιθανόν να προκαλέσουν θάνατο ή σοβαρό τραυματισμό, ακόμη και αν δεν οδήγησαν σε τέτοια αποτελέσματα.

Η πλειονότητα των προς αναφορά συμβάντων ενέπιπτε στην κατηγορία των ακούσιων ελευθερώσεων (79,7 % του συνόλου), το 13,6 % αφορούσε την απώλεια ελέγχου της γεώτρησης (ενεργοποίηση του συστήματος αποφρακτήρα ασφαλείας / εκτροπής), το 1,7 % βλάβες κρίσιμων για την ασφάλεια και το περιβάλλον στοιχείων (SECE), και το 5,1 % συγκρούσεις με σκάφη. Σε κανένα περιστατικό δεν απαιτήθηκε η εκκένωση προσωπικού.

Πίνακας 5: Περιστατικά ανά κατηγορία (παράρτημα IX της οδηγίας για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών, σε επίπεδο ΕΕ)

Κατηγορίες του παραρτήματος IX		**Αριθμός συμβάντων**	**Μερίδιο επί των συμβάντων στην κατηγορία**	**Μερίδιο επί του συνόλου των συμβάντων**	**Αριθμός συμβάντων (το 2016)**
α)	**Ακούσιες ελευθερώσεις — Σύνολο**	**47**	**100,0 %**	**79,7 %**	**25**
	Ελευθερώσεις αναφλεγμένου πετρελαίου/φυσικού αερίου — Πυρκαγιές	1	2,1 %	1,7 %	0
	Ελευθερώσεις αναφλεγμένου πετρελαίου/φυσικού αερίου — Εκρήξεις	0	0,0 %	0,0 %	0
	Ελευθερώσεις μη αναφλεγμένου φυσικού αερίου	31	66,0 %	52,5 %	13
	Ελευθερώσεις μη αναφλεγμένου πετρελαίου	13	27,7 %	22,0 %	7
	Ελευθερώσεις επικίνδυνων ουσιών	2	4,3 %	3,4 %	5
β)	**Απώλεια ελέγχου της γεώτρησης — Σύνολο**	**8**	**100,0 %**	**13,6 %**	**11**

	Εκχύσεις	0	0,0 %	0,0 %	0
	Ενεργοποίηση του συστήματος αποφρακτήρα ασφαλείας / εκτροπής	6	75,0 %	10,2 %	11
	Βλάβη προστατευτικού φραγμού γεώτρησης	2	25,0 %	3,4 %	0
γ)	**Βλάβες κρίσιμων για την ασφάλεια και το περιβάλλον στοιχείων (SECE)**	**1**	**100,0 %**	**1,7 %**	**3**
δ)	**Απώλεια δομικής ακεραιότητας — Σύνολο**	**0**	**-**	**0,0 %**	**2**
	Απώλεια δομικής ακεραιότητας	0	-	0,0 %	0
	Απώλεια ευστάθειας/πλευστότητας	0	-	0,0 %	1
	Απώλεια των μέσων σταθεροποίησης	0	-	0,0 %	1
ε)	**Συγκρούσεις με σκάφη**	**3**	**100,0 %**	**5,1 %**	**0**
στ)	**Ατυχήματα ελικοπτέρων**	**0**	**-**	**0,0 %**	**0**
ζ)	**Θανατηφόρα ατυχήματα** [(*)]	**0**	**-**	**0,0 %**	**0**
η)	**Σοβαροί τραυματισμοί 5 ή περισσότερων προσώπων στο ίδιο ατύχημα** [(*)]	**0**	**-**	**0,0 %**	**0**
θ)	**Εκκενώσεις προσωπικού**	**0**	**-**	**0,0 %**	**1**
ι)	**Περιβαλλοντικά ατυχήματα** [(**)]	**0**	**-**	**0,0 %**	**0**
ΣΥΝΟΛΟ		**59**	**100,0 %**	**100,0 %**	**42**

[(*)] Μόνο αν σχετίζονται με σοβαρό ατύχημα

[(**)] Σύμφωνα με τις εκθέσεις των κρατών μελών, τα σοβαρά ατυχήματα που συνέβησαν δεν μπορούν να χαρακτηριστούν περιβαλλοντικά ατυχήματα.

Στην ΕΕ, ο συνολικός αριθμός των περιστατικών που αναφέρθηκαν αυξήθηκε από 42 το 2016 σε 59 το 2017, κυρίως λόγω του αυξημένου αριθμού ακούσιων ελευθερώσεων. Αντιθέτως, τα περιστατικά της κατηγορίας «Απώλεια ελέγχου της γεώτρησης» μειώθηκαν από 11 το 2016 σε 8 το 2017, ενώ τα περιστατικά της κατηγορίας «Βλάβες κρίσιμων για την ασφάλεια και το περιβάλλον στοιχείων» μειώθηκαν από 3 σε 1 κατά την ίδια χρονική περίοδο. Δεν αναφέρθηκαν βλάβες δομικής ακεραιότητας για το 2017, σε αντίθεση με το 2016 για το οποίο είχαν αναφερθεί 2 τέτοιες βλάβες. Επιπροσθέτως, δεν αναφέρθηκε εκκένωση προσωπικού για το 2017, σε αντίθεση με το 2016 κατά το οποίο σημειώθηκε μία εκκένωση προσωπικού.

Αναφέρθηκαν 3 συγκρούσεις με σκάφη για το 2017, ενώ δεν υπήρξε καμία σχετική αναφορά το 2016, και σημειώθηκαν 2 βλάβες προστατευτικού φραγμού γεώτρησης, ενώ δεν υπήρξε καμία

σχετική αναφορά το 2016. Το 2017, συνολικά 4 περιστατικά χαρακτηρίστηκαν σοβαρά ατυχήματα[6], καθώς θα μπορούσαν να προκαλέσουν βίαιο θάνατο ή σοβαρό τραυματισμό ανθρώπων. Τα περιστατικά αυτά τελούν υπό αξιολόγηση από τις αρμόδιες αρχές. Το 2016 είχαν αναφερθεί δύο σοβαρά ατυχήματα.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Τόσο ο αριθμός των εγκαταστάσεων όσο και το επίπεδο της συνολικής παραγωγής πετρελαίου και φυσικού αερίου σημείωσαν ελαφριά μείωση το 2017 σε σύγκριση με το 2016 (ο αριθμός των εγκαταστάσεων μειώθηκε από 586 σε 554, ενώ η συνολική παραγωγή περιορίστηκε κατά 2,7 %). Ο αριθμός των επιθεωρήσεων και των ερευνών που πραγματοποιήθηκαν δεν μεταβλήθηκε σημαντικά.

Η Επιτροπή αξιολογεί την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου της ΕΕ, με βάση τα στοιχεία που παρέχονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις διατάξεις του εκτελεστικού κανονισμού για την υποβολή εκθέσεων. Κατά συνέπεια, η ορθότητα της αξιολόγησης της Επιτροπής εξαρτάται από πληροφορίες που υποβάλλουν τα κράτη μέλη.

Όπως και κατά το 2016, δεν αναφέρθηκαν θάνατοι το 2017. Επιπλέον, η Επιτροπή αξιολογεί θετικά τη μείωση του αριθμού των περιστατικών σε ορισμένες κατηγορίες, όπως η απώλεια ελέγχου της γεώτρησης, οι βλάβες κρίσιμων για την ασφάλεια και το περιβάλλον στοιχείων και οι βλάβες δομικής ακεραιότητας. Επισημαίνει τον αριθμό σοβαρών ατυχημάτων, ακούσιων ελευθερώσεων, συγκρούσεων με σκάφη και βλαβών προστατευτικού φραγμού γεώτρησης. Βάσει των ανωτέρω, μπορεί να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι ο ευρωπαϊκός υπεράκτιος τομέας είχε καλές επιδόσεις ασφάλειας κατά το 2017.

[6] ΕΕ L 178 της 28 Ιουνίου 2013, σ. 73.
Άρθρο 2 παράγραφος 1: «σοβαρό ατύχημα» σημαίνει, όσον αφορά εγκατάσταση ή συνδεδεμένη υποδομή:
α) περιστατικό που περιλαμβάνει έκρηξη, πυρκαγιά, απώλεια ελέγχου της γεώτρησης ή απελευθέρωση πετρελαίου, φυσικού αερίου ή επικίνδυνων ουσιών που συνοδεύεται από ή είναι πολύ πιθανόν να προκαλέσει βίαιο θάνατο ή σοβαρό τραυματισμό ανθρώπων,
β) περιστατικό που έχει ως αποτέλεσμα σοβαρή ζημία στην εγκατάσταση ή τη συνδεδεμένη υποδομή και συνοδεύεται από ή είναι πολύ πιθανόν να προκαλέσει βίαιο θάνατο ή σοβαρό τραυματισμό ανθρώπων,
γ) οποιοδήποτε άλλο περιστατικό επιφέρει βίαιο θάνατο ή σοβαρό τραυματισμό πέντε ή περισσότερων προσώπων τα οποία βρίσκονται επί της υπεράκτιας εγκατάστασης από την οποία πηγάζει η πηγή του κινδύνου ή τα οποία ασχολούνται με υπεράκτια εργασία πετρελαίου και φυσικού αερίου σε σχέση με την εγκατάσταση ή τη συνδεδεμένη υποδομή, ή
δ) οποιοδήποτε σοβαρό περιβαλλοντικό περιστατικό προκύπτει από τα περιστατικά που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) και γ).
Για τους σκοπούς διαπίστωσης εάν ένα περιστατικό συνιστά σοβαρό ατύχημα κατά τα στοιχεία α), β) ή δ), εγκατάσταση που υπό φυσιολογικές συνθήκες δεν είναι επανδρωμένη αντιμετωπίζεται σαν να ήταν επανδρωμένη.